

SVENSKA KOMPLETT

Grundbok

LÄRARHANDLEDNING

ÅRSKURS 5

Jonny Lindén

SMAKPROV

Till läraren

Svenska Komplet – Grundbok är en serie som består av tre böcker: årskurs 4, 5 och 6. Varje bok består av två delar:

- Elevbok
- Lärarhandledning – *Laddas ner som kostnadsfri PDF på www.naforlag.se*

Huvudtanken är att man använder Svenska Komplet – Grundbok åk 5 i just årskurs 5. Men beroende på elevernas kunskapsnivå, så kan man förstås jobba med boken även i årskurs 4 och 6. I varje bok får eleverna jobba med samtliga rubriker i det centrala innehållet i svenska i grundskolans läroplan, Lgr22:

- Läsa och skriva
- Tala, lyssna och samtala
- Texter
- Språkbruk
- Informationssökning och källkritik

Grundbokens struktur:

Tanken bakom Svenska Komplet – Grundbok, förutom att den täcker in hela centrala innehållet i Lgr22, är att den ska vara enkel och lättillgänglig att jobba med – både för elever och lärare.

Lärare har ofta en stor arbetsbelastning och många bollar i luften samtidigt. Kanske har man, som lärare i årskurs 4–6, många olika ämnen att ansvara för. Då kan det vara svårt att alltid vara förberedd och planerad till tänderna i samtliga ämnen.

Därför är Svenska Komplet – Grundbok uppbyggt så att du ska kunna ta fram boken när lektionen börjar, och påbörja genomgången tillsammans med eleverna. Självklart är ett sådant upplägg även värdefullt för en vikarie som har fått hoppa in med kort varsel.

Idealet är förstås att man som lärare är väl förberedd inför sina lektioner. Svenska Komplet – Grundbok fungerar självklart bäst i ett sådant sammanhang.

Elevboken är elevens egen, som man skriver direkt i. Då slipper man flytta blicken från en grundbok när man ska skriva i arbetsboken, vilket underlättar för många elever.

I de flesta kapitlen återkommer övningar inom följande moment som behöver tränas regelbundet:

- Läsning och läsförståelse
- Stavning
- Språklära
- Skriva texter
- Muntlig presentation/muntligt berättande

Lärarhandledningen innehåller till största delen kopieringsunderlag, och är en viktig del av läromedlet.

Till varje kapitel:

- Läxblad till stavningsläxa
- Manus till förhör av stavningsläxan
- Elevblad att skriva på vid förhör

Övergripande:

- Protokoll för resultat på läxförhör, repetition och prov
- Checklistor för det egna skrivandet
- Respons på skrivna texter
- Förslag på underlag att använda vid utvecklingssamtal
- Bokrecension
- Prov
- Facit till elevboken, läxförhören och proven

Du som lärare vet vad som fungerar bäst för dig och din elevgrupp. Men här får du ett förslag på hur du kan jobba med boken och dina elever. Det beror ju på hur mycket tid man lägger på de olika momenten, men att ägna cirka 2–3 veckor (eller kanske 4 veckor) åt ett kapitel kan vara ett riktmärke.

Jobba med elevboken i kapitelordning. Många moment i boken bygger på att man har gjort tidigare kapitel – kunskapen byggs stegvis. Dessutom är några av bokens korta berättelser indelade i avsnitt, och man får läsa en fortsättning i ett kapitel längre fram.

Förslag på arbetsgång till varje kapitel:

- **Läsning** – läs kapitlets inledande text. Variera gärna arbetssättet. Läs högt för eleverna som följer med i texten, elever turas om att läsa högt eller låt dem läsa tyst på egen hand.
- **Läsförståelse** – Frågor till texten. Läs igenom frågorna tillsammans, innan eleverna svarar på frågorna enskilt. Använd gärna "EPA-metoden":

E: Eleverna svarar enskilt.

P: I par berättar eleverna för varandra vad de har svarat. Om de vill ändra sina svar är det okej.

A: Alla – Gemensam diskussion och genomgång av svaren. Läraren leder samtalet/diskussionen. Låt alla par få komma till tals. Man kan till exempel låta varje par få berätta om några av sina svar.

Frågorna är indelade i olika nivåer:

- *Leta efter svaren i texten.*
- *Lista ut svaren med hjälp av texten eller använd en ordlista.*
- *Diskussionsfrågor (Vad tycker du?, Vad tror du?, Berätta om något du själv varit med om.)*

- **Ordkunskap** – Låt eleverna jobba själva med dessa sidor. Till sin hjälp använder de kapitlets inledande text, där orden finns. Här kan de även träna på att använda en ordlista eller en lämplig sida på nätet.
- **Stavning** – Första sidan är underlag för stavningsläxa. Gå igenom regelrutan tillsammans, innan eleverna börjar jobba med uppgifterna.
- **Språklära** – Gå igenom regelrutan tillsammans, innan eleverna börjar jobba med uppgifterna.
- **Repetition** är en "diagnos-sida". Tanken är att eleverna ska göra den helt på egen hand, utan hjälp. Då kan du som lärare få koll på om de har tillägnat sig momenten ordförståelse, stavning och språklära. Ett tips är att du ger eleverna i läxa att träna på de olika momenten, innan de gör Repetition.
- **Skriva** – Eleverna tränar på att planera och skriva olika typer av texter. I samband med texterna, finns även uppgifter med olika typer av muntlig framställning.
- **Muntlig presentation** – I samband med att skriva egna texter, finns ofta uppgifter med olika typer av muntlig framställning.
- **Prov** – I lärarhandledningen finns kopieringsunderlag till Prov 1, 2 och 3. Precis som kapitlens Repetitionssida, så är proven en avstämning på vilka kunskaper eleverna har tillägnat sig.

Innehållsförteckning

Elevblad diktamen	5 – 6	Kapitel 9	Underlag för stavningsläxa.....	23
Kapitel 1			Manus till diktamen	24
Underlag för stavningsläxa.....	7	Kapitel 10	Underlag för stavningsläxa.....	25
Manus till diktamen	8		Manus till diktamen	26
Kapitel 2		Prov		
Underlag för stavningsläxa.....	9	Prov 1 – Kapitel 1 – 3.....		27 – 31
Manus till diktamen	10	Prov 2 – Kapitel 4 – 6		32 – 37
Kapitel 3		Prov 3 – Kapitel 7 – 10		38 – 44
Underlag för stavningsläxa.....	11	Elevblad bokrecension		45
Manus till diktamen	12	Protokoll		
Kapitel 4		Klassprotokoll		47 – 48
Underlag för stavningsläxa.....	13	Individuellt protokoll		49
Manus till diktamen	14	Checklistor och respons		
Kapitel 5		Berättande text		50 – 53
Underlag för stavningsläxa.....	15	Återberättande text		54 – 57
Manus till diktamen	16	Insändare		58 – 61
Kapitel 6		Faktatext		62 – 65
Underlag för stavningsläxa.....	17	Muntlig presentation.....		66
Manus till diktamen	18	Facit		
Kapitel 7		Elevboken		67 – 81
Underlag för stavningsläxa.....	19	Läxförhör.....		82
Manus till diktamen	20	Prov.....		83 – 85
Kapitel 8				
Underlag för stavningsläxa.....	21			
Manus till diktamen	22			

Diktamen – 10 ord

Namn: _____ klass: _____ datum: _____

Kapitel: _____ Stavningsmoment: _____

1. _____

6. _____

2. _____

7. _____

3. _____

8. _____

4. _____

9. _____

5. _____

10. _____

_____ p / 10 poäng

Diktamen – 12 ord

Namn: _____ klass: _____ datum: _____

Kapitel: _____ Stavningsmoment: _____

1. _____ 7. _____

2. _____ 8. _____

3. _____ 9. _____

4. _____ 10. _____

5. _____ 11. _____

6. _____ 12. _____

_____ p / 12 poäng

Kapitel 1

● Förslag på hur du kan träna:

1. Läs orden i rutan högt.

1. byxor

3. väcks

5. tobaksrök

7. skogsmus

9. läggdags

2. växt

4. köksbord

6. också

8. excentrisk

10. vaccinerad

2. Skriv av orden här. Var noggrann med stavningen när du skriver.

1. _____

6. _____

2. _____

7. _____

3. _____

8. _____

4. _____

9. _____

5. _____

10. _____

3. Låt någon läsa orden högt för dig. Du skriver orden på ett papper.
4. Rätta. Har du stavat fel på något eller några ord? Träna igen.
5. När du är helt säker på att stava alla ord, är du klar med läxan.

Kapitel 1

1. Ska jag ha svarta eller blå byxor på mig idag?	Skriv byxor.
2. Frida har planterat en växt i trädgården.	Skriv växt.
3. Varje morgon klockan fem, väcks jag av den där förbaskade tuppen!	Skriv väcks.
4. Nu måste vi köpa ett nytt köksbord !	Skriv köksbord.
5. Tobaksrök luktar hemskt, tycker jag.	Skriv tobaksrök.
6. Jag vill också åka till Spanien!	Skriv också.
7. Misse hade fångat en skogsmus .	Skriv skogsmus.
8. Min morbror är inte som andra. Han är lite excentrisk .	Skriv excentrisk.
9. Nu är det läggdags , Mia! Klockan är redan elva.	Skriv läggdags.
10. Är du vaccinerad mot influensan?	Skriv vaccinerad.

Kapitel 2

● Förslag på hur du kan träna:

1. Läs orden i rutan högt.

1. reflex   3. riksgrens   5. olycksfall   7. excellent   9. blixtlås
2. expedition   4. dagstidning   6. accelerera   8. tändsticksask   10. axel

2. Skriv av orden här. Var noggrann med stavningen när du skriver.

1. _____	6. _____
2. _____	7. _____
3. _____	8. _____
4. _____	9. _____
5. _____	10. _____

3. Låt någon läsa orden högt för dig. Du skriver orden på ett papper.
4. Rätta. Har du stavat fel på något eller några ord? Träna igen.
5. När du är helt säker på att stava alla ord, är du klar med läxan.

Kapitel 2

1. Du syns bättre i mörkret om du har <u>reflex</u> .	Skriv reflex.
2. Vill du följa med på en <u>expedition</u> till Antarktis?	Skriv expedition.
3. <u>Riksgräns</u> är en gräns mellan två länder.	Skriv riksgräns.
4. En <u>dagstidning</u> ges ut varje dag.	Skriv dagstidning.
5. Marianne bröt benet i ett <u>olycksfall</u> .	Skriv olycksfall.
6. <u>Accelerera</u> = öka hastigheten	Skriv accelerera.
7. Bra, Martin! Du har gjort ett <u>excellent</u> arbete!	Skriv excellent.
8. Har du en <u>tändsticksask</u> ? Min tändare fungerar inte.	Skriv tändsticksask.
9. Kan du hjälpa mig? Jackans <u>blixtlås</u> har fastnat.	Skriv blixtlås.
10. Aj! Jag tror att min <u>axel</u> har hoppat ur led.	Skriv axel.

Kapitel 3

• Förslag på hur du kan träna:

1. Läs orden i rutan högt.

1. vakt   3. tråkigt   5. tryckt   7. försökte   9. släckt
2. väckte   4. snyggt   6. tryggt   8. släkt   10. viktigt

2. Skriv av orden här. Var noggrann med stavningen när du skriver.

1. _____	6. _____
2. _____	7. _____
3. _____	8. _____
4. _____	9. _____
5. _____	10. _____

3. Låt någon läsa orden högt för dig. Du skriver orden på ett papper.
4. Rätta. Har du stavat fel på något eller några ord? Träna igen.
5. När du är helt säker på att stava alla ord, är du klar med läxan.